

عنوان مقاله:

مطالعه ای در باب مفاهیم و مضامین کلامی و الهیاتی گنوسیسم در اسماعیلیه (با تاکید بر جایگاه امامت و ساحت تاویلی و باطنی کلام مقدس)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های اعتقادی کلامی، دوره 12، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مریم ناصر ترک - دانشگاه آزاد بیزد

عزیز الله توکلی کافی آباد - دانشگاه آزاد بیزد

هادی حیدری نیا - دانشگاه آزاد اسلامی، بیزد

خلاصه مقاله:

کیش گنوسی ترکیبی بود از تجلی نور الهی در انسان و بیرون آمدن او از جهان ظلمانی ماده. در گنوسیسم، معرفت، امری الهی و شهودی است که جز در پرتو حقیقت یگانه، پدیدار نمی گردد. تاثیر حکمت گنوسی در طول تاریخ، عمیق و گسترده بود. در بیشتر جریان های نخست شیعه ما شاهد ظهور مفاهیم عمده گنوسیسم مانند ثنویت، الهی دانستن بشر در مقام امام معصوم (ع) و وجه تاویلی و رمزی کتب مقدس هستیم. اسماعیلیه یکی از فرق مهم شیعی مذهب بود که بیشترین تاثیر را از حکمت گنوسی دریافت کرد. تاثیر گنوسیسم در اسماعیلیه عمدتاً در ساحت امامت و تاویل کلام مقدس نمود پیدا کرد. در واقع وجود همیشگی امام به عنوان تجلی و مظهر بلاواسطه فیض و رحمت و معرفت الهی از تاثیرات بلاواسطه گنوسیسم در مذهب اسماعیلیه است. در گنوسیسم برای فهم معرفت حقیقی و باطنی گنوسیسم، وجود یک منبع الهی لازم و ضروری است که در اسماعیلیه این منبع همان امام است. تاویل و شناخت امور ظاهر از باطن نیز از اصول اساسی مذهب گنوسیسم بود که بر اسماعیلیه تاثیر عمیق نهاد.

کلمات کلیدی:

گنوسیسم، الهیات، امامت، کلام مقدس، اسماعیلیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1880727>

